

A VASUTIMUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5a sz. (I. em. 11. a.)
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra ... .. 40 (80 fillér) | Félévre ... .. 2.40 (4.80 Kor.)
Negyedévre ... .. 1.20 (2.40 „ | Egyes szám ... .. 20 fillér.
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Felhívás a Vasuti Munkások Orsz. Szövetsége tagjaihoz.

Tagtársak!

Alighogy Szövetségünk szervezése tul van a kezdet nehézségein, alighogy besoroztuk a vasuti munkások és kinevezettek tizezreit a mi becsületes, független és bátor Szövetségünkbe, kaján és alattomos ellenfeleink irtóhadjáratra készülnek védőbástyánk ellen. Rágalmakkal, gyanusításokkal, rosszakaratu vakhirekkel iparkodnak hangulatot kelteni Szövetségünk ellen, amely rut mesterkedésnek csak egy a célja: Szövetségünket feloszlatatni.

A vasuti alkalmazottak tizezreinek Szövetségünkbe vetett bizalmát nem tudták megingatni, szelid és erősebb nyomás, az ócsárlás piszkos áradata nem volt képes félrevezetni a vasutasok nagy többségét és büszkeséggel vallhatjuk, hogy azok a munkástársaink és kinevezett testvéreink, akik becsületes uton, a független szervezkedés békés erejével óhajják megszerezni a vasutasok összességének a több jogot és nagyobb kenyeret, tizezer-számra tódulnak Szövetségünkbe.

A tagokat tőlünk elhódítani vagy távortartani nem tudták, tehát Szövetségünkre törnek ellenségeink. Így legutóbb, a képviselőház július 23-án megtartott ülésén Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, összes ellenségeink ügynöke, gyűlöletes támadást intézett Szövetségünk ellen, amelyben hamisítást, valótlaniságot, ferdítést és denunciaciót halmozott egymásra, hogy kicsikarja Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztertől Szövetségünk feloszlatását. Vakmerő cinizmussal Lengyel Zoltán egyenesen azt követelte, hogy oszlassák föl a Szövetségünket és csatolják a Turchányi Pál vezetése alatt álló Szövetségbe.

A képviselőházban nem akadt egy hang, egyetlenegy, amely a mi szervezkedési jogunknak és az igazságnak védelmére kelt volna. Kötelessége tehát a Szövetségünknek, hogy a legnagyobb nyilvánosság előtt elhangzott rosszakaratu támadásra a nyilvánosság előtt adjuk meg a méltó választ.

Evégből vasárnap, augusztus hó 5-én, délelőtt féltíz órakor a Külső Kerepesi-uton levő Tattersallban

nagy tiltakozó taggyűlést

tartunk, melynek ez a napirendje:

1. Lengyel Zoltán képviselő támadása Szövetségünk ellen.
2. A vasuti munkások helyzetének javítása végett beterjesztendő emlékirat.

Tagtársak! Testvérek!

Körül vagyunk véve ellenségekkel, akiknek minden eszköz jó arra, hogy megsemmisítsék Szövetségünket és ezzel egyetemben a vasutasok vélemény szabadságát és önrendelkezési jogát. Nem bízhatunk máiban, csak saját magunkban és ügyünk szeplőtlen igazságában. De mi azután tegyük meg kötelességünket egytől egyig.

Budapesten és környékén lakó valamennyi tagtársunk, munkás és kinevezett egyaránt, ott legyen tiltakozó nagygyűlésünkön! Tépjük szét a hazugságok és rágalmak hálóját! Ha nem tudunk méltósággal, de erélylyel védekezni az összes vasutasok jogát és szabadságát veszélyeztető támadás ellen, akkor nem vagyunk érdemesek a jogra és a szabadságra. Ha nem tudjuk megvédeni a Szövetségünket, akkor nem vagyunk méltók arra, hogy szabad, független és becsületes szövetségünk legyen, hanem rászolgáltunk a kényszer-szövetség béklyóira.

Egy tagtárs se hiányozzon nagygyűlésünkről!

Testvéri üdvözléssel

a központi vezetőség.

Orvtámadás.

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége harc születtje és fejlődésének minden szakaszát harc kíséri. Harc a hazugság, a képmutatás, az elnyomó szándék és a vasutasok függetlenségének a veszélyeztetése ellen. Harc folyik most is Szövetségünk körül.

Nem kaptuk alamizsnaként a mi Szövetségünket. Alamizsnát nem fogadunk el senktől és sehonnan. *Jogunk* a szervezkedés és csak jogunkat gyakoroltuk a Szövetség megalakításával.

Nem is adtunk Szövetségünkért cserébe semmit. A legkevésbé pedig meggyőződésünket, függetlenségünket és becsületünket. Nem csaptunk vásárt a vasutasok jól föl fogott érdekeivel, tagtársaink igazaisal. Nem keresünk magunknak hatalmas protekciót, nem tiltjuk parádés lovat a Szövetség élére, nem járunk udvarolni, hizelegni, hajtókolni nagyurak portájára. Maradunk a Szövetségben és a Szövetséggel is azok, akik Szövetség nélkül voltunk: becsületesek, egyenesek, őszinték, akik a békés meggyőzés, a józan érvelés hatalmával akarunk teljes szabadságot és egész kenyeret szerezni a vasut összes dologtevőinek.

Hahát azt hitték a Máv. hatalmasai, hogy a szövetség engedélyezésével kalickába zárnak bennünket, hogy megnyirbálják szárnyainkat, hogy megfosztanak bennünket a lelkiismeret-szabadságunktól és a véleményünk szabad nyilvánításától, akkor sietünk kijelenteni, hogy:

— Urak, nem így áll a vásár. Mások üzletet csinálhattak a szövetségből. Mi nem. Mi nem adunk jogot és önérzetet cserébe a szövetségért.

És ha megtörténne az, amit nem akarunk, ami ellen küzdenénk, mint a kölykeket védő nőtény tigris, de ha mégis megtörténne, hogy szövetségünk-től megfosztanának, hát *megélünk mi szövetség nélkül is*. Meg voltunk mi szövetség nélkül azelőtt is. A mi szabad szervezetünk fényesen fejlődött a múltban és hatalmasan föllendül a jövőben. Még pedig a hatalmasok minden ellenőrzése nélkül.

Igaz: szüksége van a szövetségre a vasuti alkalmazottaknak is. De még inkább szüksége van rá a Máv. intéző köreinek, amelyeknek életérdekeik, hogy a viszonyok békésen fejlődjenek, hogy az alkalmazottak fegyelmezettek legyenek, hogy a munkaadó intézet és az alkalmazottak között a viszony rendezett, világos és loyális legyen.

Ha törekkeznek a szövetségünket: mi fájlalni fogjuk, de *sirni* mások fognak utána. . .

Köül vagyunk véve ellenségektől. A hivatalos alamizsna-szövetség, amelynek gróf Batthyány az elnöke és Lengyel Zoltán az ügyésze, egy pohár vízben fojtana meg minket. Szálka vagyunk bizonyos nagyurak szemében is, akik nem tudják megbocsátani, hogy függetlenül szervezkedtünk és nem vagyunk hajlandók felöltöni a lakáj-libériát.

Husszá, rajta! Megindult a hajsz ellenük. A szolgálati főnökségek bizalmas utasítást kaptak, hogy szigorúan ellenőrizzék a „rohamosan fejlődő munkásmozgalmakat”. A vidéken fölfölbukkannak sötét hírek: hogy a szövetség egész vezetőségét fölfüggesztették, hogy nemsokára kitör újra az általános vasutas-sztrájk stb.

Legutóbb pedig nyíltan a napvilágra merészkedett az alattomos aknamunka.

Lengyel Zoltán, a fizetett ügyész ellenségeinknek, a vasutas-balesetpörök jól jövedelmező börtetének élvezője, az üresfejű demagog a képviselőház hétfői ülésén aljas támadást intézett szövetségünk és a vasutasok lelkiismeret-szabadsága ellen. Szó szerint ezeket mondotta Lengyel Zoltán:

Azután ha itt vagyunk, szólni akarok a szövetségek kérdéséről is. Én annak idején állást foglaltam a vasuti alkalmazottak egyetemes szövetsége mellett. Ez volt a helyes dolog; az volt a helyes dolog, hogy ha az összes vasutasoknak megengedik a társulást, engedjék meg és tegyék lehetővé, hogy mind valamilyen egy szövetségben lehessenek. Azonban amit a t. miniszter elődje adott az egyik kezével, azt elvette a másikkal. Még a mozdonyvezetőknek külön szervezkedését valamilyenre csak értettem; az osztrákoknál így van, és ha az osztrákok valamit csinálnak, azt nekünk persze követnünk kell. De ott van, t. miniszter ur, a munkások szövetsége. Abban az időben, amikor a kormányzat nagyon kacérkodott a szociálistákkal, az államvasuti munkásoknak nagy tömegét, a hazafias munkásokat egyenesen odaadták a szociálistáknak. Nemcsak kiszolgáltatták őket nekik, hanem ugyiszólván intézményesen biztosították, hogy állandóan szociálisták legyenek. Élet-halalharcot vívtunk e kérdésben, de nem volt kivel szóba állani, mert az akkori kormányval nem lehetett beszélni. De talán lehet a mostanival.

Én nem kívánom a munkásoknak semmiféle jogát korlátozni; azonban nem értem, mi szükség van arra, hogy az állami igazgatást olyan intézményekkel gyarapítsák, amelyek egyenesen a sztrájkot mozdítják elő és bő teret nyújtanak az izgatásra. Azok a munkások meg akartak maradni a szövetség kebelében és nem akarták a szociálisták működését előmozdítani. Vagy itt van, t. Ház, a vonakísérő személyzet mozgalmát. E kérdésben gr. Batthyány Tivadar nyílt levelet is tett közzé. Ezek is megmozdultak, hogy megcsinálják a negyedik szövetséget. Erre semmi szükség nincs és azt hiszem, hogy semmi tekintetben sem fog ez nekik megengedtetni. Remélem, hogy nemcsak eltiltatnak ettől, hanem megmagyarázzák nekik

A „Magyar Vasutas” tárcája.

Merő rongy . . .

Irta: Berecz Lajos.

Merő rongy a boldogságom,
Ne foltozgasd, édesanyám;
Mint megöltesz — hiu álom,
Szétfeslik az öltés nyomán.

Öreg vagyok ifju évvel;
Megjártam már a Golgothát,
Pedig egykor oh mily hévvel
Vívтам harcot, kemény tusát.

Nem harcolok, nem vívok már,
Kacagom a balgaságom;
Eszményekért hevülni kár,
Önzés minden a világon.

Am hadd legyen, csak hadd legyen
Nem bántja már a lelkemet;
Elsirattam, eltemettem
Minden igaz eszményemet! . . .

Az utolsó lecke.

Irta: Maurice Level.

Az anyóka a rokkáján foglalatoskodott s mellé csendesen, gépiesen ingatta a fejét. Öreg, keskeny arca egészen ráncos volt, mint az aszált szilva s a fehér főkötő alól kikandikáló hajfűrtei őszek és tiszták voltak.

A pápaszeme egészen lecsuszott az orrán s apró kék szemei a távolba merengtek.

A napja így telt, szeliden és egyhanguan, csak a kutya, macska veszekedése és a parasztlakó lármája zavarta az álmos csendet.

Bár az anyóka szótlanul ült így órák hosszat, sohasem unatkozott. Voltak emlékei a múltból, amelyek foglalkoztatták, szórakoztatták az agyát. Az öregasszony korán lett özvegy s egy leánya maradt. A leány, minthogy nagy volt a szegénység, husz éves korában a városba ment, szolgálatba állott, ezután férjhezment. A férje nemsokára meghalt s a bánkódó asszonyka hamar utána ment a temetőbe . . . Egy kis fiuk maradt s az árvát a nagyanyának kellett magához vennie.

Az anyóka gyöngéd rajongással vette körül a kis árvát s hogy az unokáját mindenelláthassa, megint dolgozni kezdett.

Mig a gyermek iskolába járt, az anyóka nem ismert nagyobb gyönyört, mint esténként nézni a szelid lámpafénynél, ahogy a kis fiu a leckéit tanulja, a feladatait írja. A gyerek első volt az osztályban. Mikor anynyira megnőtt, hogy kenyér után nézhetett, az anyóka válláról lezakadtak a gondok. Az öregasszony gyakran dicelkedett csillogó szemekkel, ha egyik-másik szomszéd meglátogatta:

— Most boldog vagyok, most pihenhetek, az az áldott jó fiu örökösödik öreg napjaim nyugodalma fölött.

Igy folytak az évek, míg eljött az a nap, amikor a fiunak a szelid, kedves otthont föl kellett cserélni a kaszárnyával. Az anyóka vigasztalhatatlan volt. Egészen megtört a csapás. Megint elő kellett venni a rokkát s munkaközben olykor az ölébe eresztette a kezét és hosszan elsirdogált . . .

A fiu a kaszárnyából minden héten kétszer irt öreg szülejének. A leveleket a vén iskolamester olvasta föl s ő írta az anyóka nevében a választ.

Egy darabig őrlött az öregasszony a levelezésnek, de később, amikor újra meg újra elővette az unokája leveleit, hogy még egyszer hallja — nagyon bus lett. Az anyóka nem tudott olvasni s az iskolamester nem akarta zavarni, nem merte áthivatni csendes estéken, félt, hogy magára haragítja az örökös kéréseivel. Aztán meg jóságos öreg szívét nem elégítették ki az iskolamester irásai. Ő többet, mást szeretett volna az unokájának írogatni, mint hogy «hál' istennek, egészséges vagyok!», meg a falusi újságokat. Kevesebbet az agyából, sokat a szívéből. Szavakat . . . jó, szeiűd, édes, meleg szavakat . . . szavakat, amelyek megsimogatják a fiu lelkét becézve . . . szavakat, amelyeket az ember este, a fejét a párnán nyugtatva, félálomban szokott duruzsolni . . . hogy a fiu úgy érezze, hogy megint kisgyerek és a nagyanyja ott sűrűg körülötte, megigazítja a dunyháját, imádkozik vele, mikor a gyertyát eloltják . . . És ekkor az

jól, hogy ez nem szolgál előnyükre. E tekintetben csak egy orvoslás van. Ez az, hogy a t. kormány ne keresse egyes kis dolgokban sem azt, amit pl. tett, amidőn gr. Batthyány Tivadar a vasuti munkásokat audienciára akarta vezetni a kereskedelmiügyi miniszter uhoz. Be is voltak jelentve és megtörtént, — lehet, hogy csak tévedésből — hogy *előbb fogadták a szociálista munkásokat és így azok, kik gróf Batthyány Tivaddal voltak, elestek attól, hogy meghódítsák maguknak ezeket a munkásokat azzal, megmutathatták volna nekik, hogy ha velük jönnek, jobb bánásmódban részesülnek, mint akkor, ha a másik csoporttal mennek.*

Tárgyilagos vitatkozástól *Lengyel Z.* politikai egyenisége és a politikai erkölcsnek az a megdöbbentő súlyossága, amit ebben a beszédében elárult, fölment bennünket. Vad idegen is látja, hogy amit *Lengyel Zoltán* itt elkövet, az a *denunciálás, az erőszak provokálása és hazugságok halmozata.*

Még lesz alkalmunk részletesen ráterni *Lengyel Zoltán* semmirekellő támadására. Ezuttal csak annyit jegyzünk meg, hogy: *Lengyel támad, Lengyel bánja.* Olyan aljas szándék és piszkos tendencia nyilvánul meg *Lengyel* hazug és gonosz támadásában, hogy minden jóézésű vasutas vad haraggal és keserű megvetéssel fogadhatja csak ennek a *félbérlet* embernek a kirohanását. Aki eddig csak politikai szájhős és stréberként volt ismeretes, de most új levelet fűzött babérkoszorújához és új címet szerzett magának: *A vasutasok ellensége* címét.

A Magyar Vasutas szerkesztősége és kiadóhivatala augusztus elsejétől kezdve VII., Rottenbiller-utca I. sz., I. em. 10. szám alatt lesz.

anyóának egy nagyszerű, merész, ujjongó és szorongó gondolata támadt. Megtanul irni-olvasni.

— Ó, ha az iskolamestert megkérném... Nem, nem, mindenesetre kinevetné a hetvenéves bolondos vénasszonyt. Majd csak magamtól fogok megtanulni.

Betipegett másnap a városba s kissé elpirult, amikor ábcéskönyvet és palatáblát kért a boltban. Elpirult és egy nagy hazugságra szánta el magát:

— Egy kis fiunak kell...

Mikor haza ért, bezárta az ajtót, az ablakot és szivdobogva nyitotta föl a könyvet. Mint egy hatéves gyerek, úgy örült a képeknek. Szorgalmasan, lihegve tanulta aztán az i betűt irni.

Ha valaki kopogott az ajtón, ijedten dugta el a könyvet és a palatáblát és a rokkához futott. Ha elment a látogató, megint nekiült a tanulásnak.

Elmult az ősz, elmult a tél és tavasszal az öregasszony már ismerte a betűket.

Aggódva állította meg a gyerekeket, amint az iskolából hazafelé futottak.

— Fiacskám, hát tudsz már olvasni?

— Mint a vízfolyás! — kiáltották és kacagva szöktek tovább.

— Hm, hm... gondolta az anyóka, nekem korábban kell tudni, a fiu szeptemberben hazajön. Ha sokáig tévovázom, kárba veszett minden fáradságom.

A Szövetség címtára.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központja:

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 5. a) I. em. 11.

HELYI CSOPORTOK:

Arad. Pécskai-ut 6. sz. alatt levő Korona vendéglő. Hiv. óra minden kedden este 7—9-ig.

Békéscsaba. Ezüst-utca 585. szám alatt Hiv. óra minden csütörtökön este és vasárnap délután.

Brassó. Városi sörház vendéglő. Hiv. óra minden hétfőn este 7—9-ig.

Budapest-Déli h. cs. Perbai József-féle vendéglő, Hegyalja-ut 23. sz. Hiv. órák minden szerda 7—9-ig, akkor lesznek a panaszok, kérelmek elintézve, minden szombat este 7 órakor összejövetel és minden hónap 3-án választmányi ülés.

Budapest Istvánföldi h. cs. Helyiség Palota-Ujfalu Pázmány-utca 66. sz. Krausz-féle vendéglőben van. Hiv. órák csütörtökön 8—10-ig, vasárnap 9—12-ig.

Budapest-Nyugoti h. cs. (Adatok hiányzanak.)

Bruck-Királyhida. Helyiség a Gruber-féle vendéglőben, a Ferenc József-téren van. Taggyűlés és befizetés minden hó 1-ét követő hétfőn este 6—8-ig.

Cegléd. Vasut-utca Kaszás-féle vendéglő. Hiv. óra minden vasárnap este 7—9-ig.

Debrecen. Dégenfeld-tér 2. szám, (Kenyérpiac) I. emelet.

Deés. (Adatok hiányzanak.)

Dombovár. (Adatok hiányzanak.)

Érsekújvár. Sugár-ut 18. sz. Hiv. óra minden csütörtök este 8—10-ig.

Fiume. (Adatok hiányzanak.)

Gyoma. (Adatok hiányzanak.)

Gyulafehérvár. Helyiség a Fehér Sándor-féle vendéglőben (postával szemben) van. Hivatalos órák rendszeresen minden vasárnap d. u. 3—5-ig. Választmányi ülést pedig minden hó 1-je után való vasárnap 4—7 óráig tartunk.

Hatvan. A h. cs. vezetősége minden csütörtökön ülést tart, ugyiszintén minden hó első vasárnapján taggyűlést is tart. (Helyiség címe hiányzik.)

Kaposvár. (Adatok hiányzanak.)

Kecskemét. (Adatok hiányzanak.)

Királyháza. (Adatok hiányzanak.)

Kiskunfélegyháza. A h. cs. minden vasárnap és ünnepnap d. u. 4 órától este 8-ig érkekeztet tart. (Helyiség címe hiányzik.)

Kolozsvár. (Adatok hiányzanak.)

Lugos. (Adatok hiányzanak.)

Mezőtúr. A mezőtúri helyi csoport üléseit az álmódon levő iskola helyiségében tartja. Taggyűlés minden hó utolsó vasárnapján este 7 órakor van.

Miskolc. A miskolci helyi csoport minden szerdán este vezetőségi ülést és minden hó 1-ső vasár-

napján délután taggyűlést tart. A helyi csoport helyisége Ujvilág-utca 11. sz. alatt van.

Munkács. (Adatok hiányzanak.)

Nagykároly. (Adatok hiányzanak.)

Nagybecskerek. Helyiség Szűcs Lajos-féle vendéglő. Hiv. óra minden szombat este 6—8-ig.

Nagykanizsa. Helyiség Kisfaludi-utca 8. számú Gőzfürdő-kert. Hiv. óra szerda este 7—9-ig és minden ünnep és vasárnap d. u. 4—7-ig.

Nagyszében. Helyiség Kigyó-utca 5—6. sz. Hiv. óra minden második vasárnap.

Nagyvárad. Helyiség Széles- és Szaniszló-utca sarkán lévő Reich-féle vendéglőben. Hiv. óra 1. és 3. vasárnap d. u. 3—5-ig.

Nyiregyháza. Helyiség Sas-szálloda, Kálmán-utca 24. sz. Hiv. órák minden vasárnap 5—8-ig. Taggyűlés minden hó első napján.

Orsova. (Adatok hiányzanak.)

Orosháza. A helyi csoport minden esütörtök este 7—9-ig és vasárnap délután 2—6-ig érkekeztet tart a Nagy-utca 96. számú házban. A rendes havi taggyűlés minden hó második vasárnapján.

Petrozsény. Helyiség Tutcz-féle vendéglő kert-helyiségében. Hiv. óra hétfőn 7—9-ig és minden 1-je utáni vasárnap 8 órakor taggyűlés.

Pécs és Vidéke. Helyiség Ágoston-utca 29. Hiv. óra csütörtök este 8—9-ig és vasárnap 9—11-ig.

Pécel. Helyiség Kiss András vendéglősnél Pécelen. Hiv. óra minden vasárnap délután 3—6-ig.

Piski. Helyiség Fekete szőlő vendéglő. Hiv. óra az elnök lakásán, Árpád-utca 205. minden szerdán este 7 órakor.

Pozsony. Helyiség Frigyes főherceg-ut, Pipa vendéglő. Hiv. óra minden szerdán este 7—9-ig.

Sátoralja-Ujhely. Helyiség a «Bodrogközi» vendéglőben. Hiv. órák minden penteken este 8—10-ig.

Szabadka. (Adatok hiányzanak.)

Szeged. (Adatok hiányzanak.)

Sziszek. (Adatok hiányzanak.)

Székesfehérvár. Helyiség Belváros, Szent István fürdő Bástya-utca. Hiv. óra minden csütörtök este 7 és fél órakor, amikor is befizetések eszközöltetnek, tagok felvételnek és mindennemű felvilágosítás adatik. Vezetőségi ülés minden hó első keddjén.

Szolnok. (Adatok hiányzanak.)

Szombathely. Helyiség Hungária-szálló I. em. Hiv. óra csütörtök este 7 órától.

Temesvár. Helyiség Eötvös-utca, 3 Nyul vendéglő. Hiv. óra szombat este 7 órától.

Török-Szent-Miklós. (Adatok hiányzanak.)

Versec. Helyiség Selyemgyár-utca 71. sz. Hiv. óra vasárnap délután 3—5-ig. Befizetés minden elseje után való vasárnap d. u. 2 órától kezdve.

Zágráb. A zágrábi szervezet hivatalos helyisége augusztus elsejétől Petrinška-utca 73. I. em. 12. ajtó szám alatt lesz, ahol csütörtök kivételével naponta este 7—9-ig, vasárnap pedig d. e. 9—12-ig van hivatalos óra.

BEFIZETŐ HELYEK:

Battaszék. (Adatok hiányzanak.)

Murakirály. (Adatok hiányzanak.)

Pásztó. (Adatok hiányzanak.)

Tenke. Helyiség Bocskai-utca 457. Hivatalos órák vasárnap délelőtt 8—10-ig és csütörtökön este fél 7—9-ig.

Szajol. (Adatok hiányzanak)

A Budapest—Északi főműhelyi helyicsoport megalakítása tárgyában augusztus hó 2-án csütörtökön este 6 órakor nyilvános gyűlés tartatik a Kőbányai-uton levő Müller-féle vendéglőben.

Felhívás.

Felhívjuk a már megalakult helyi csoportokat, hogy az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, amennyiben ezt még meg nem tették, haladéktalanul küldjék föl.

Felhívjuk továbbá az összes helyi csoportok vezetőségeit, hogy a csoport helyiségének pontos címét és a hivatalos órákat a jövő keddig okvetlenül küldjék be, hogy lapunkban közzétehesük.

A központi vezetőség.

Értesítjük előfizetőinket, hogy szerkesztőségünkben (VII., Csömör-ut 28. sz., I. emelet, ajtószám 4.) minden csütörtökön este 7-8 óráig

ingyen jogi tanácsot

kapnak minden előfizetője a MAGYAR VASUTAS-nak.

Vidéki előfizetők levélben fordulhatnak jogi tanácsért lapunk szerkesztőségéhez. A Magyar Vasutas jogtanácsosa KADOSA MARCELL dr. (Ó-utca 48., földszint).

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi helyisége Rottenbiller-utca 5a sz. alatt van. (I. emelet, 11. ajtó).

SZEMLE.

BELFÖLD.

Mi lesz a fegyelmi bírósággal?

Innen-onnan egy álló esztendeje, hogy a kereskedelmi miniszter a vasuti munkások részére a fegyelmi bíróságok megalkotását elrendelte és megbizta az igazgatóságot, hogy dolgozza ki a szervezés szabályait. Lepergett azóta egy esztendő, de az igazgatóság még mindig nem végezte a megbízását.

Munkások jogáról, a munkások existenciájának biztosításáról, az önkény, presszió, igazságtalanság lehetőségének a korlátozásáról van szó. Ezért késik olyan feltűnően az igazgatóság?

Ez nem igazságos és nem is okos dolog. Mondják ki, ha akarják, hogy visszaszívják azt az engedményt. Azután majd beszélünk tovább. De ha érvényben van a múlt évi augusztus 3-ról keltezett miniszteri rendelet, hát szerezzenek érvényt neki és végezzék kötelességüket ott az igazgatóságban is. Ha már kényelmesek a munka-teljesítésben, ne 40000 munkás rovására legyenek lustak.

Elő azzal a fegyelmi bírósággal

Várom a fejleményeket...

Ebben a pár szóban domborodik ki sok vasuti munkásnak — tisztelet a kivételnek — a legmagasabb bölcsességű politikája. Semmit sem kockáztatni és mindent elérni, vagyis várni a fejleményeket. Ha kérdezed Pétert, ha kérdezed Pált, hogy melyik szövetségben vannak, rögtön készek a felelettel: Egyikben sem, mert várjuk a fejleményeket. Ennél a bölcs mondásnál önkéntelen eszembe jut egy gyermeki kép: 6-8 éves gyermekek háborusdit játszva, megmérkőznek az ellenféllel. Csak az osztály legnagyobb kamasza nem állt egyik sorba sem, oldalt állva nézte — akarjuk mondani — várta a fejleményeket. Amikor pedig látta, hogy az egyik tábor bomladozni kezd, s ennek a veresége elkerülhetetlen, vad hurráh kiáltással rontott nem az erősebb félre, hanem a gyöngékre.

A mi tisztelt fejlemény váró bölcsünk is ilyenek, pedig már nem 6-8 évesek, a hátul gombolós nadrágot is levetették, mindazáltal oldalvást állanak ők is, hogy amikorra elérkezik a nagy döntő pillanat, reáronthassanak ők is — a gyengébbre, vigyázz, kárörvendő orcával, vad hurráh kiáltással, cser-, tölgykoszorúval homlokukon...

Közbe-közbe pedig majd hallható lesz az: «Ugy-e megmondtam!» «Ugy-e az én elvem

(?) diadalmaskodott!» A sok „Ugy-e” röpködni fog, mint nyáron a szunyogok raja és csipni marni is fognak, mint a szunyogok raja. Oh bölcsök bölcsei, menyinyivel különb legény nálatok egy szent koronás; annak legalább van meggyőződése, az legalább nyíltan áll a placra és nem oldalvást, hogy adandó alkalommal az erősebbhez csatlakozzék. Igaz — szó sincs róla — hasznos politika, de nem szép!

Miért vagyunk mi mostohábbak?...

A tüzelőanyag árának részletekben való levonását már évekkal ezelőtt kérelmezték egyes munkástársaink, a legutóbbi időben pedig a »Szent koronás munkások« vették követelésüknek egyik pontjául s az eredmény semmi.

Ha pedig mégis majd valamikor ezen »tulhajtott« kérelem valóra válik, micsoda nagy öröm lesz Názárethben!... A munkások is megkapják azt, a mit a kinevezettek már réges-rég élveznek. Vagyis — figyeljétek munkások — »fa és szénszerűleg is« egyenlők lesztek! Oh milyen vívmány!... milyen vívmány!... Addig pedig csak szépen várjatok és siessetek Augusztusban, de legkésőbb Szeptemberben kivéteiezni tüzelőanyagotokat, mert azontul a kocsihány miatt még készpénz árán is keservesen fogtok kapni, vagy sehogysen talán?...

Minden esetre meg kell köszönnünk a figyelmeztetést, de egyszersmind bátorkodunk kérdést is intézni, honnan szerezhetnénk egyszerre minimum 25-30 forintot tüzelőanyagra? Minthogy erre — tudom felelet nincs, még egyetkérdünk: Miért vagyunk mi mostohábbak, miért nem lehet tőlünk is levonni részletekben a tüzelőanyag árát? Miért nem?... Miért nem?... Pardon... még mást is kérünk: »és miért lehet levonni holmi élet és baleset biztosítás kötvényeinek és sattöbbi sattöbbinek részleteit? Miért?!... Miért?!...«

Végtelen szomorú, hogy még ezt is kérni és kérdezni kell!

A pályamunkások emlékirata.

Hetekkel ezelőtt beterveztették pályamunkás testvéreink a Máv. igazgatóságához és a kereskedelmi miniszterhez a helyzetük javítására vonatkozó emlékiratot. Az emlékirat még nincs elintézve, sőt még jelét sem igen látjuk annak, hogy komoly lépések történjenek az elintézés irányában. Ugy mondják: az igazgatóságnál tanulmányozzák az emlékiratot. Nagytekinthetű, busás fizetésű, kényelmes szolgálatot élvező, megelégedett úriemberek tanulmányozzák a vasutasok páriáinak: a pályamunkásoknak a kérvényét. Lassan, kényelmesen folyik ez a tanulmányozás, minden hétre egy csöpp esik. Mintha bizony olyan hosszú és alapos tanulmányozás kellene ahhoz, hogy a pályamunkások helyzetéről fölismerjék az urak, hogy segítségre szorul. Olyan nyomoruságos a keresetük, olyan rabszolgaszerű a munkaviszonyuk és olyan súlyos az étellel folytatott harcuk a szegény pályamunkásoknak, hogy az egekbe kiált — de az urak csak tanulmányoznak. A jóllakottak könnyen tanulmányozzák az éhesek kérését. Nekik nem sürgős. De annál sürgősebb a sokezer pályamunkásnak. Ne feledjék el e tanulmányozó nagyurak, hogy minden napja a tanulmányozásnak sok ezer szorgalmas és becsületes dolgozó embernek a nélkülözés és nyomoruság napját jelenti. És a sok szenvedés meghosszabbításáért ők e felelősek, akik az asztalfiókjukba rejtik a pályamunkások alaposan indokolt és szerény — oh, milyen szerény! — kéréseit. Ha finom szivar füstje mellett és a kényelmes karoszékekben ülve nem tudnak tisztába jönni a tanulmányozó nagyurak a pályamunkások emlékiratával, pompás szert ajánlunk nekik. Próbálgassék meg és dolgozzanak egy napig, csak egyetlenegy napig mint pályamunkások e vonalon, akkor bezzeg csakhamar be fogják látni, hogy segíteni kell a pálya rabszolgáinak a

helyzetén és akkor semelyik követelése az emlékiratnak sem lesz tulzott a szemükben. Siessenek tehát az urak annak az emlékiratnak az elintézésével!

A magyar vasutak bevételei.

A magyar vasutak bevételei 1906-ban nagy mértékben fellendültek. Igaz, hogy ez egyrészt annak tulajdonítható, hogy március elseje, vagyis az új kereskedelmi szerződések életbeléptetése előtt mindenki iparkodott szállítani. Mindannak ellenére különösen tekintetbe véve, hogy Szerbiával ez évben már másodszor keveredtünk vámháboruba, s innen a szállítás sokkal kevesebb volt, mint más években, a vasutak kimutatásai mind haladást tüntetnek föl:

A máv. bevételei január elsejétől május 31-ig azt mutatják, hogy 8285 k. üzemhossz mellett, az idei több-bevétel 7,925.701 korona volt, azaz kilométerenkint 837 kor. = 7.8 százalék.

A déli vasut 704 km. üzemvonalon 486.126 korona többletet ért el, vagyis kilométerenkint 690 koronát = 6.9 százalék.

A győr-sopron-ebenfurti vasut ugyan ezen idő alatt 120 km. üzemhossz mellett 106 971 koronával többet vett be, ami kilométerenkint 892 koronát = 12 százalékot tesz ki.

A kassa-oderbergi vasut vonalain (333 km.) a többlet 414.924 korona, illetve kilométerenkint 1098 korona = 8.1 százalék.

A mohács-pécsi vasut (68 km.) 51.076 koronával vett be többet, ami kilométerenkint 755 koronát = 12.8 százalékot tesz.

A pécs-barsai vasut (68 km.) összbévétele + 39.624 koronát mutat, ami egyenértékű kilométerenkint 582 koronával, vagyis 10 százalékkal.

Az összes hazai vasutak több bevétele 9627 km. üzemhossz mellett 9,024.422 koronára rug, vagyis kilométerenkint 836 koronára, illetőleg 7.8 százalékra.

Tehát több mint kilenc millió koronával gyarapodott az első öt hónapjában ennek az esztendőnek a felsorolt vasutak profijtja. És menyinyivel javult az anyagi helyzete azoknak a tizezreknek, akiknek lelkiismeretes fárasztó munkája tette lehetővé nemcsak ezt a bevétel-többletet, hanem egyáltalában az összes bevételeit a vasutaknak? *Semmivel.*

Vasutasok sorsa.

Ismét két véres lap a vasutasok sorsát ecsetelő szomorú krónikában:

Temesvárról jelentik 23-ról: Hetrik György 55 éves kocsimálhászó tolatás közben egy kavicsdarabon megcsuszott, mindkét lábával a robogó vonat kerekai alá került és a kerekék a lábait levágták. Sérülései oly súlyosak voltak, hogy rövid idő múlva meghalt.

A kelenföldi teherpályaudvarban át akart menni szerdán délben a sineken Major János, harminchét éves vasuti munkás, miközben egy tolató-gép robogott a vagonok között, amely jövetelét állítólag nem jelezte. A gép elütötte Majort és jobb lábát teljesen összeroncsolta. A mentők a súlyosan megcsontított embert a Rókuskórházba szállították, ahol valószínűleg amputálni fogják.

KÜLFÖLD.

Bolgár vasutasok szervezkedése.

Bolgárországi testvéreink országos szövetséget alakítottak, melynek alapszabályait nemrég fogadta el egy Szófiában megtartott nagy vasutas-gyűlés. A szövetség a politikai semlegesség álláspontján van. Közlönye a *Selezmicsarszka Soschtsita* (Vasuti forgalom), amelyet egy év óta az öntudatos vasutasok kisebb csoportja adott ki. Január 5-én — mint ismeretes — sztrájkban állottak a bolgár vasutasok. Akkori követeléseik nagy része a megvalósulás útján van. Így a műhelyi munkások bérszabályzata és az eddigi

kilenc óra helyett a *nyolczórás* munkanap. A sztrájk miatt rendszabályozott nyolc hivatalnokot ismét szolgálatba állították.

Németországi vasutasok közgyűlése.

A napokban tartották meg a németországi szervezett vasutasok országos közgyűlésüket, számos küldött jelenlétében a nagy birodalom minden részéből. A tanácskozás főtárgya a szervezkedés kiépítése volt. Hosszu, alapos, mindvégig élénk és komoly vita folyt erről a tárgyról, amelynek folyamán minden főlészóaló tiltakozott a vasmunkások és a famunkások szövetségének azon törekvése ellen, hogy a vasuti munkásokat kivonják a vasutas-szövetségből és saját szervezetükhöz csatolják. Nagy lelkesedéssel fogadták el egyhangulag azt az indítványt, hogy a közlekedés és szállítás terén működő összes alkalmazottakat egy szövetségben egyesítsék. Ennek következtében egybeolvadnak egy hatalmas szövetséggé a vasutasok, hajósok, kikötőmunkások és szállítási munkások egyesületei. A heti járulékot 25 Pfennigről (30 fillér) 30-ra (36 fill.) emelték. A rendszabályozott kartársak részére heti 12 márkát (14.40 korona) szavaztak meg.

Általános vasutas-sztrájk Oroszországban.

Oroszország ismét forradalom küszöbén áll. A önkényuralom föloszlatta a dumát (képviselőházat) és katonai rémuralmat létesített. Az egész polgárság és munkásság a szabadság megoltalmazására szervezkedett. Elüljárnak a vasutasok, akik sztrájkra készülődnek. Mire e sorok napvilágot látnak, talán már ki is tört az orosz vasutakon az általános sztrájk.

A sztrájk-készülődésekről ezek a táviratok számolnak be:

Pétervár, július 23.

A közlekedési minisztérium a vasutagazgatóság-hoz körlevelet intézett, amelyben utasítást küldött zavargás esetére. A miniszter megparancsolja a vasuti főnököknek, hogy mindazokat az alkalmazottakat, akik vasuti szervezetek tagjai, azonnal bocsássák el.

Kiev, július 23.

Itt általános sztrájk készül, amelyet a vasuti munkások és egyáltalán a hivatalnokok fognak megkezdni. Mindenki tisztában van vele, hogy az általános forradalom kikerülhetetlen és ez a félelem háttérbe szorította azt az aggodalmat, hogy a zsidóüldözések megindultak.

Pétervár, július 22.

Az orosz vasutasok szövetsége ma válaszképpen a cárnak a dumát föloszlató manifesztumára mindenfelé plakátokat ragasztatott ki, amelyben a vasutasokat általános sztrájkra szólítja föl. A plakátokat a rendőrség rögtön elkobozta, mindamellett tele vannak ragasztva velük az összes vasuti kocsi és az állomási épületek. A városban rendkívül nagy az izgatottság. Féltő, hogy az izgatott kedv erőszakoskodásokban fog kitörni.

Moszkva, július 23.

Itt 1500 munkás-delegátus ülészik, hogy az általános sztrájk részleteit kidolgozza.

Lemberg, július 23.

Idevaló lapok értesülése szerint a vasuti sztrájk már kitört Oroszországban. Az utasok az osztrák határállomásokon kapnak ugyan jegyet Oroszország felé, de egyben értésükre adják hogy garanciát nem vállal az osztrák vasut, hogy célhoz érnek.

Circum dederunt. . .

Temetünk.

A vasutasoknak halottja van, kedves halottja. Olyan halott, akit nem kell gyászolni, akit egyszerűen el kell temetni és punkturn.

A «Vasutasok Lapja» kiszenvedett. Bűnben fogantatott, bűnben élt és bűnben halt meg.

Emlékezték a születésére? Márciusban volt egy esztendeje, hogy a világra jött. A

szülője a stréberség volt. *Turtsányi Pál és Barabás-Breuer* Ferenc urék váilalták el a keresztapaságot, mert úgy remélték, hogy az ujszülött megnő, megerősödik és nem fog elfelejkezni a keresztíui kötelességről: istápolja, eltartja és vallja a keresztpapáékat, eszköz lesz arra, hogy ők boldogulhassanak.

A magyar polgári sajtóviszonyokra egyébként érdekes világot vet ennek a lapocskának a születése, élete és halála. Akad két ur, akinek célja van, akinek a cél elérésére szüksége van ujságra és megteremtődik a sajtó, amely ordítván ordítja, hogy közérdeket szolgál és akadnak gyámoltalan emberek, akik elhiszik nekik, akik nem veszik észre, hogy a közérdek közönye alatt a legönzőbb privát érdek húzódik meg. Aztán ez a sajtó piacra áll a közérdek palástjában, veri a mellét és suttyomban a leggyanusabb üzleteket bonyolítja le, a legprivátabb célt szolgálja.

A boldogult hasonló körülmények között született, élt és pusztult el. Minden sora, minden betűje a leplezett cél, az eltitkolt magánérdek, a szépitgetett hazugság volt. A szerencsétlen sztrájk felfüggesztett apostolai meg akarták mutatni a felsőbbbségnek, hogy ők milyen hatalmas, milyen veszedelmes emberek tudnak lenni és megcsinálták a «Vasutasok Lapja»-t. A közérdek nevében orditoztak a saját érdekükért. Szaklapot csináltak, amiből néhány szám megjelenése után politikai hetilap lett. Ugy gondolták, hogy így nagyobb pressziót tudnak gyakorolni az ítélkező forumra.

Jött az ítélkezés. A vértanuk visszakapták a vért s a martiromság fájdalmainak a megfizetéseképpen visszakerültek a hivatalukba. Szóval betömték a szájukat. A tollat nem vették ki a kezükből, de gondoskodtak arról, hogy ilyesmivel ne alkalmatlankodjanak a szent felsőbbbség orra alatt.

Első sorban rájuk parancsoltak, hogy mondjanak bucsut a politikának. A fájdalomdíjjal kifizetett vértanuk szót fogadtak és a lap megszűnt politikai lap lenni. Aztán jött a cenzura. A független vasutas sajtó azt is össze tudta egyeztetni a sajtószabadsággal. A szent felsőbbbségtől türelmi bárcát váltott és mint bárca-tulajdonos rendszeren kiállta azokat a viziteket, melyeket a sajtó életében a cenzorok, a közegészség-ügy terén a rendőrörvosok teljesítenek. Minden sorát, minden betűjét megvizsgálták a cenzura rendőrörvosai és ha helybenhagyták, utra eresztették, hadd menjen, hadd üzérkedjék, hadd csábita a tapasztalatlanaságot.

A boldogult eme nehéz körülmények között is kiállotta, amit muszáj volt, mert élni akart. Hirdette továbbra is, hogy sértetlen őre a vasutasok őreinek. Őr volt, de eunuch, hérlt, aki a háremet őrzi, mert ő maga nem tehet már kárt benne. Függetlennek hirdette magát, hűséges szolgának a vasutas érdekek terén, pedig csak alázatos lakáj volt és semmi egyéb.

A türelmi bárca jogán üzleteket akart kötni a sajtó-kalandok sikátoraiban. El akarta csábitani a zsirondista szövetséget, hogy annak a kitartottja legyen. A csábitás nem sikerült. A szövetség lovagjai régen ráismertek, tudták, hogy már nem egyszer eljátszotta azt, amit többé vissza nem nyerhet és nem ültek fel neki.

Emlékeztetek rá, hogy *Turtsányi urék* mily pillangó módon kinálgatták a lapjukat a zsirondista szövetségnek, hogy vásárolja meg, legyen a szeretője, tegye a szövetség hivatalos lapjává és a csábitás nem sikerült.

Pedig milyen biztosra vették. Azokat a költségeket, amiket a lap okozott, már az utóbbi időben azzal az ígéretesekkel fizették, hogy Szövetségi lap leszünk, ötven-ezer példányban jelenünk meg, pausalét kapunk. A nyomda, a lépre csalt hirdető szorították a szerkesztő urakat, hogy mi lesz az adóssággal, mi lesz az ötven ezer példányval?

Legutóbb Pozsonyban kísérleték meg az életmentést, a zsirondisták gyűlésén. Aruba

bocsátották a lapot: Nesztek, vegyétek meg a testét-lelkét, odaadjuk szívesen, csak fizessetek. Ez a kísérlet is balul ütött ki. Maguk a zsirondisták visszautasították a felkínálkozást.

Most már mit csináljanak a vasutas közérdekek önzetlen lovagjai? Ujabb üzlet után néztek és a lapot eladták *dr. Landler Jenő* ügyvéd urnak. Éljen vele boldogul. Az ügyvéd ur kötélnek állt és megvette a lapot.

Most már a «Vasutasok Lapja»-t ügyvédi irodában szerkesztik. Ugy-e furcsa? Uppen olyan furcsa, mintha patikában, parochián vagy szabóműhelyben szerkeszteniék. Az ügyvéd urnak annyi köze van mindössze a vasutasokhoz, hogy a szt ájk-pör idején egy vasutast védett. Több nincs.

Mit akar hát vele a t. ügyvéd ur? Fáj neki a vasutasok nyomorusága? Avagy csupán a klientura érdekében csapott fel vasutas-barátnak és úgy reméli, hogy a lap révén csak úgy özönlének hozzá a balesetből származó pörök. Nő a klientura, szaporodik a jövedelem a kártérítési pörök segítségével és a lapkiadás költségét behozzák a kliensektől zsebrevágott províziók.

Akár mint van a dolog, mi a «Vasutasok Lapja»-t nem tekintjük többé a vasutasok lapjának. Ez most már a Landler-féle ügyvédi iroda heti közlönye, amely a vasutasok körében terjesztett reklámok révén akar szolgálatot tenni egy urnak és semmi köze sincs a vasutasokhoz, de nem is lehet.

Ez a lap ezentul csupán a Landler-iroda érdekeit képviseli.

Ránk nézve, tehát a *Turtsányi urék* örök-befogadott vagy megvásárolt lapja meghalt, amikor a fiskális úr irodájának a küszöbét átlépte.

Volt — nincs.

Vgan temetjük, mert nekünk ő igazán kedves halottunk. Igaz, hogy a firma nem változott, csupán a régi cégér alatt az üzlet más kezébe ment át, de mi az iroda-közölnyöket nem tekinthetjük vasutas lapnak, aminthogy a *Dörge Közölny* sem az.

Circum dederunt . . . Amen!

Nemes Gyulának

a magyar szent korona országainak vasutas szövetsége alelnökének.

Tisztelt barátom és kartársam! Olvastam soraidat a pártoktól független, de a kormánytól nem «Független Magyarország» július hó 12-diki számában. Nem vonom kétségbe tiszta szándékodat, de soraid igazait azonban igen. Az a nagy memorandum, amely a vasutasokat elfogja — érthető, mert hisz szervezetlen tömeg céltudatos mozgalmat teremteni, vezetni és fentartani nem tud. Hogy ezen mozgalmak zavarosak, sőt talán piszkosak is, ez nagyon érthető, mert hiszen ott, a hol a mozgalom tartalma nincs betöltve erkölcsi anyaggal, ott pusztán az önző anyagi érdek érvényesül, mindjárt ha mások kárára is.

Ezen mozgalmak erkölcsi értékére egyet értek veled, azonban nem érthetek veled együtt, hogy az a szövetség, a melynek te vagy az alelnöke, lenne hivatott arra, hogy az összvasutasok érdekeit képviselje.

Ne érts félre, tisztelt barátom. Nem a tiszta szándékodat vonom én kétségbe, hanem csak gyakorlati tapasztalaidat és merem remélni, hogy az idők folyama téged is meg fog győzni szavaim igazságairól.

Számos külső és belső ok adja nekem azt a meggyőződést, hogy a vasutasok legfelső kategóriája nem haladhat még a nrai viszonyok közt együtt a közép, alsó és legalsóbb kategóriákkal. A vasutasok, illetve a hivatalnok urak és a többi kategóriák közötti társadalmi felfogást még egy asztalnál való ülésés nem osztja el. Az alsóbb kategóriáknak szükségtelen simulni a hivatalnok urak felfogásához, a hivatalnok urak simul-

janak az alsóbb kategóriák felfogásához. Az alsóbb kategóriákban sokkal több az erkölcsi erő, mintsem elővédjei legyenek a hivatalnok urak érdekeinek. Hogy ez a te alelnökleted alatt álló szövetségben úgy van, azt számos adattal lehet bizonyítani.

Olvasd csak figyelemmel végig a pozsonyi gyülekezet résztvevőit és szónokainak lajstromát. A legkisebb kategória: a hivatalnoki kar óriási tulsúlyban volt képviselve és a a gyülekezet szóvivői mind hivatalnokok voltak.

Ne gondold, hogy a hivatalnokok elleni gyűlölet beszél belőlem, tudom becsülni az értékét azon hivatalnoknak, aki érezni és becsületesen gondolkodni tud, de sajnos a legtöbb csak rideg végrehajtó közeg.

Olvasd el csak a lapnak minden számát, mennyi tengernyi panasz és jogos panasz merül fel a hivatalnok urak ellen. Hány hivatalnok és főnök, aki vezető szerepet játszik a szövetségekben, tagadja meg külbömböző ürtígyek alatt a nyolcnapos szabadságot a munkásoktól. Ilyen demokratáktól, akiknek a demokráciája a leggőgösebb bürokratává válik a hivatalos helyiségben, én nem sok jót várok.

Értheted tehát, hogy mért fáznak a ti szövetségek pártfogásától a többi kategóriák.

A víz is lefelé folyik és nem felfelé, egy életképes szövetség nem felülről erősödhet meg és lehet életképes, hanem ha az önbizalom ereje összpontosul benne.

Ne csudálkozzál tehát, hogy az altisztek, szolgák, legkevésbé a munkások nem keresik a szövetségek védelmét.

A szövetségek legfeljebb arra jó, hogy a hivatalnok urak védelmét képviselje. Reá fogsz te is arra jönni, és úgy ott hagyod őket, mint az a bizonyos szt. Pál az oláhokat. Szabadka, 1906 június hó 16-án.

Maradtam kartársi üdvözlettel.

R. B.

máv. nyug. altiszt.

munkájuk mellett fáradni, az nem ismeri a kinszenvedést, és akinek még nem volt alkalma meggyőződni arról, hogy a nehéz emberölő munka árából mi jut ezeknek az örökön szenvedőknek táplálékra, annak nincs fogalma, hogy mi az igazi nyomor e földön.

A tények igazolására tekintünk át egyszer azon pályamunkásoknak a helyzetén, kik a a fényes pompában uszkáló fővárosnak a területén görnyednek a nehéz munka terhe alatt, télen a nagy hidegbe, nyáron pedig a nagy forróságba.

Felvételük alkalmával kapnak 1 K 60 f-től 1 K 80 f-ig terjedő napi fizetést, dolgoznak naponta 11 órán át, amely időközbe vagy a nehéz talpfákat és sinvasakat cipelik, vagy ha az már el van helyezve, a nehéz krampáccsal a talpfák alatt a talajt tömörítik kétrét görnyedve.

Az év 365 napjából 65 vörös betűs tünnepp nap van, az esős napok számát, minimum 35 napot hozzá adva és a 365 naphoz le számítva, munka- illetve pénzkereső nap marad 265 nap egy egész évben. A 265 nap alatt az 1 K 90 f-t nem is említve napi 1 K 80 f-el keres egy egész év alatt 477 K-t. Ebből naponta reggeli 16 f, ebéd 32 f, vacsora 16 f, összesen 64 f. 365 nap alatt kitesz 233 K 60 f, lakásért fizet, ha falun lakik, ami által azonban a családjától el van zárva (de már Pesten ily keresetből nem is lakhat) 80 K-t. A minden ember által megszokott dohányzásra naponta 4 fillér évi 14 K 60 f, összesen 328 K 20 f, a családtagoknak, kik vannak esetleg 3-an vagy 4-en is, mindnyájukra marad még 149 K 20 f évi, azaz 40 egész és 8 tized fillér naponta, tessék ebből 3-4 élő emberi lénynek megélni.

És most ezek alapján szeretnénk, ha azok, akiknek hitvány vesszőparipájuk az a rágalom, hogy e szegény páriák részegesek, mondják meg, hogy e fényes keresetből, mi marad ivásra?

(Folytatjuk.)

LEVELEZÉS.

Északi főműhely, III. o. (A kovácsok helyzete.) Ez a műhely még Noé idejében építhetett. Oly rozoga, hogy minden percben az összeomlással fenyeget. Nagyobb szélviharok alkalmával hull róla a cserép. E miatt egyszer már ott is hagytuk a munkát és távolból szemléltük, hogy melyik cserép, kit ütött volna agyon, ha szolgálati helyén maradt volna. A főnökönknek jelentettük, hogy itt a további szolgálat veszélyes. Ő erre kijelentette, hogy felelősséget nem vállal, tehát menjünk haza és mi az nap nem is dolgoztunk. Nagy esőzések alkalmával a vízben állunk, járunk és végre dolgozni nem tudunk.

Télen pedig tele hordja a szél hóval. A sok por, amely a tető gerendáin van, a gőzkalapácsok verése által örökösen hull, még a rugóműhelyből is egész porfelhő száll hozzánk egy állandóan nyitva lévő ajtón a kályhák időközönkénti tisztítása által.

A műhely alacsonysága folytán nagy füstfelhőkben kell nekünk dolgozni és ez nagyon ártalmas a tüdőnkre. Óriási hőséget kell szenvednünk ezekben a nyári hónapokban, úgy hogy estére csupa hab rajtunk a kék zubbony. Ha megszárad, kemény, kerges és salétromos sóvirágok vannak rajta. Vizes ruhával, felhevült testtel jönni mindenikünk hol ki, hol be. Ahol két nagy ajtó szembe van egymással, ott óriási huzat van és így szerzünk meg mindnyájan magunknak csúzt, köszvényt, reumát, fog-, fül- és fejfájásokat.

Negyven-negyvenöt éves korunkban már félvakok vagyunk, mert ez a műhelynek csufolt tákolmány világosságot nagyon keveset kap. Ezen műhelynek bizonyítja silányosságát, egészségtelen voltát az a sok nyo-

morék ember és a sok elhalálozás, amennyivei egy műhely sem dicsekedhetik és ha közülünk valaki nyomorékká lesz, az orvos irással bizonyítja, hogy mint kovács tovább nem dolgozhat, akkor igen sok utánjárásba kerül, míg valami könnyebb munkát kap.

Ezeket mind megerősíti az is, hogy most — vagy két hónap alatt — az ujonnan felvett kovácsok vagy hatan itt hagyták a gyárat azzal a kijelentéssel, hogy itt nem embernek való a munka. De mi, kiket a sors arra kárhóztatott, hogy a Máv. rabjai legyünk, kénytelenek vagyunk mindezt tűrni, elszenvadni, mivel családos emberek vagyunk és más vagyónk nincs, mint a karunk.

Ha panasza megyünk, kurtán felelnek: ha nem tetszik, keressünk jobbat. Megjegyzendő, hogy a legcsekélyebb napibérek és legalacsonyabb munkáarak vannak nálunk.

Nagybecskerek. (Fűtőház.) A mi fő-fő-egyebünk közönséges altiszti rangban levő fűtőházvezető, de főnöknek hagyja magát titulálni és jaj annak, aki fűtőházvezetőt mond fűtőházfőnök ur helyett.

Ez a „hires legény“ Sárfi Sándor. Ne merészkedjék senki az ő parancsával ellenkezésbe jönni, ha az mindjárt nem tartozik is a szolgálathoz, mert azonnal ajtót mutat neki. — Vagy megszokik, vagy megszökik — szokta mondani. Miatta már számos fűtőt áthelyeztek, sőt még az intézettől is elmenekültek. Gorombáskodása, civódó természetete közismeretes.

A múlt héten elbocsátott egy munkástársunkat. E héten is előfordult ilyen eset. Az áldozat Damján Tamás munkástársunk, ki négy év óta, mint kazánmosó volt alkalmazva a nagybecskereki fűtőházban. Azért bocsátották el, mert nem akart az alvezérek részére, akik mint fűtők utaznak, fát vágni.

Ezt persze a «főnök ur» parancsolta, de mivel Damján ezt vonakodott megtenni, hát elbocsátotta. Damján munkástársnak reggeli 8 órától este 10-11 óráig szolgálatban kellett lenni és a favágási parancsral annyira elragadta a keserűség, hogy a parancsot nem teljesítette. Amennyire lehetett, lecsillapítottuk a keserű munkástársunkat és rábirtuk, hogy szolgálatját megint felvegye.

Megjegyzendő, hogy Sárfi fűtőházvezető nagy ellensége a mi Szövetségünknek. Központi munkástársunkat azért támadta meg, hogy ő mint kinevezett egyén, hogyan bír tagja lenni olyan Szövetségnek, mely csupa «gatyás parasztból» és «favágókból» áll.

Nem csodálkozhatunk rajta, ha a Sárfi ur gögje fordított arányban áll egyéb tulajdonságával. Ami Szövetségünk ellenségeivel ez már ugyancsak így szokott lenni.

Zágráb. (Vonatpisérő és állomás-személyzet helyzete.) Lapunk 28-ik számában közölt cikk, mely az ott divó protekció és zsarnoki uralmat ostorozta, nagy feltűnést keltett kinevezett kartársaink között. Napokig tárgyalták a vonalon és adták kézről-kézre lapunk azon szíráját, melyben a fenti dolgok nyilvánosságra lettek hozva. Általános az öröm közöttük, hogy akadt végre lap, amely a tengersok keserűséget, mely zágrábi kartársaink lelkét megmérgezi, végre felszínre hozta.

Még a tulszigoru, sőt legtöbb esetben igazságtalan rendbüntetésekéről van megjegyezni valónk. Ezen a téren legnagyobb az elkeseredés Filipasič vezénylő tiszt ellen, aki nemcsak az igazságtalan vezénylésével, (rossz nyelvek holmi ajándékok elfogadásának tulajdonitanak), hanem kegyetlen rendbüntetéseivel is az összes személyzet méltó gyűlöletét vívta ki.

A büntetéseket előre megfogalmazza, úgy hogy Gertner h. főnöknek csak az összeget kell oda írnia, ha az illető panaszra megy, úgy Filipasič ur referálása alapján az állomásfőnök-helyettes sok esetben kétszeresére is felemeli a bírságot és ez ellen orvoslást nem lehet keresni, mert ez rendbüntetés.

A nagy siralomház.

— A pályamunkások helyzete. —

Siralomház. Nincs ember, kinek e szó hallatára a hideg veríték ki ne verne a homlokán, mert önkénytelenül az jut eszébe, hogy aki ide kerül, annak már le van zárva földi pályája és ami e borzalmas hely lakójának még hátra van, az nem más, mint a csufos halál.

De mi nem arról a siralomházzal akarunk beszélni, amely a gonosztevők számára áll és amelyben a szenvedés csak 24 óráig tart, hanem arról, ahol az emberek sok ezrei egész emberöltőn át szenvednek.

Azokról akarunk szólni, kik születésük napjától haláluk napjáig vannak szenvedésre elítélve.

Azokról, akik életükbe még annyi büntetést sem követtek el, amiért börtönt érdemelnének, és mégis halálánál súlyosabb büntetéssel sújtja őket az igazságtalan rendszer.

Ily ember nem egy, sőt nem száz, hanem sok ezer nyomorog a minden jót megteremtő emberi társadalomban, kiknek más bűnük nincs, mint hogy a nyomoruságba átmenő szegénységüknél szorgalmuk, és ennél puritán jellemük, tisztességük nagyobb.

Hogy ily alakokkal találkozunk, a saját körünkben egy lépést sem kell távoznunk, csupán a saját munkástársainkat az ő nyomoruságos helyzetében felismerni, amihez nagyon elég, hogy őket ne tekintsük kevesebbeknek, mint amik: tudniillik embereknek. Nézzünk csak egyszer végig azoknak a sok ezer nyomoruságban vergődő munkástársainknak a táborán, akik a máv. vasszörnyetegeinek az útját egyenetlik állandóan nap nap után, a pályafentartási munkásokon. Aki még nem látta e szerencsétlen páriákat

Valjon Filipasič urnak a lelkiismerete alszik-e, mielőtt arra kell felelnie, hogy nem bíln-e a szegény vasutasok keservesen meg-szolgált illetményeit megrövidíteni? Valjon a szemináriumban így tanulta-e a Krisztusi szeretetet? Nem sorolhatjuk fel azokat a számtalan büntetéseket, amelyekhez szegény emberek könye tapad, eltesszük, megőriz-zük az adatokat utódainknak, hogy azok is tudomást szerezzenek arról, hogy volt egy vezénylő tiszt, akinek öröme tellett abban, ha az alárendeltjeit sanyargathatta.

A panaszok tengere azonban még nincs kimerítve ezzel, hisz ha érintkezik az ember bármely kalauz vagy vonatmálházóval vagy az állomási személyzet bármelyikével, mindegyik-ből kitör az elkeseredés a személyén elkövetett igazságtalanságok nyomán.

Lapunknak azonban nem az a hivatása, hogy csak a panaszok befogadására szolgáljon, hanem főkötelessége abban rejlik, hogy felhívja kartársaink figyelmét arra, hogy csakis cél- és osztálytudatos szervez-kedéssel, mint aminő a vasuti munkásoké, mely semmitől vissza nem riadva halad előre a maga útján, lehet mindezeket az igazságtalanságokat és jogtalanságokat megszüntetni.

Jegyezzék meg kinevezett kartársaink azt, hogy csak rabszolgalelkű emberek felett lehet korlátlanul uralkodni, ott, ahol a lélek öntudatra ébred, ahol az összesség felismeri az öntudatos szervezkedésben megnyilvánuló erőt, ott megszűnik az uralom, ott az igazságnak diadalmaskodnia kell a gaszág felett.

Ezt véssék szívébe nem csak a zágrábi, de az összes kinevezett kartársaink és lás-sanak hozzá, hogy megtalálják Magyar- és Horvátországban is azon utat, mely a füg-getlen, radikális és folyton hatalmasabbá fejlődő munkásszövetséghez vezet.

Ha hisse mélyebben gondolkoznak, reá jönnek arra az igazságra, hogy egy olyan szövetségben, amelynek élén azok állan-nak, akik a szolgálatban állva, köte-lességük, hogy csak az intézet érdekeit képviseljék a személyzet érdekeivel szemben, egy olyan szövetségben, amelynek élén azok állanak, akik főképp okai a személyzet elkeseredésének, egy olyan szövetségben, melynek élén azok állanak, akik ridegen elzárkóznak az alkalmazottak jogos kívá-nalmainak teljesítése elől, ott a mi érde-keink megvéadásáról, jogaink kiküzdéséről szó sem lehet.

El jöj jön, mert el kell jönnie, sőt a jeienségek után itélve sokkal gyorsabban, mint mi hittük, fog elérkezni az az idő, hogy a kinevezett kartársaink belátják azt, mi-szerint érdekeik előmozdítását, az igazság diadalát csakis a független, radikális és céltudatosan működő Vasuti Munkás Szö-vetség révén érhetik el. Ezt belátva, csatlakozni fognak a 40,000 ezer vasuti mu-kás hatalmas szervezetéhez. (F.)

Simontornya. (Pályaőrök.) A következ-ő levelet írják nekünk: Mi, pályaőrök is meg-kaptuk a 11, 12 és 41-es utasításokat. A 11. számú utasítás 7. cikke az őri járás el-hagyásának tilalmáról és a helyettesítésről szól. Szigoruan el van tiltva a pályaőrnek a felügyeletére bizott vonalrész, járást, nem hivatalos okból, előljárója engedelmé nél-kül és mielőtt a helyettes által fel nem vál-tott, elhagyni. Semmi körülmények között, még ha saját élete is veszélyben forogna, nem szabad helyét mindaddig elhagyni, amíg a forgalom biztonságának megóvására vonatkozólag mindent el nem követett stb.

Hát ez nagyon szépen hangzik, de azért nem valami kellemes mulatságot jelent. A vasutnál meg van az a jó szokás, hogy a kötelességeket nyakra-főre emlegetik, sőt a jogokról alig akad szó. Azt tudják mondani, hogy még életünk kockázatásával is ezt meg azt tesszük, de azt már nem tesszük meg, hogy a fizetés-javításunkról is megemlékeznének. Azt paragrafusokba szorítják, hogy miképpen kell

még meg is halni szolgálati érdekből, de már azzal nem törődnek, hogyan lehetne szolgálati érdekből olyan formán élni, hogy ez a biztos megélhetés a szolgálati köteles-ségek nyugodt és lelkiismeretes teljesítését biztosítsa.

Mert tessék elképzelni — mint én is va-gyok — egy hat gyerekes családapát, aki-nek egész családja koplal, akinek gyermekei várva-várják a mindennapi kenyeret, hogyan tudja ez betartani ezeket a szigorú utasítaso-kat. Hiszen ennek az esze nem csak azon jár, hogyan lehet szolgálati érdekből koc-kázthatni az életét, meghalni a Máv.-ért, vér-tanuja lenni a milliomos vállalatnak, hanem azon is, hogy miképpen lehetne megélni?

Ezek az utasítás-félék mindig arról be-szélnek, hogy tartozik az ör, kötelessége az örnek, nem szabad az örnek, felelős az ör stb. Szóval a kötelességek terhét nyomják azok vállaira, akiknek jogairól teljesen meg-feledkeznek. Huszonnégy órai szolgálat után adnak neki tizenkét órai pihenőt, engedel-meskedni kell a fellebvalóknak, saját élete kockázatásával be kell tartani az utasítások minden pontját, csak azt nem mondja meg neki senki, hogyan lehet, hogyan kell megélni.

Sőt azt már megtették, hogy a fa árát fel-emelték. 8 méter fáért fizettünk eddig 8 kor. 80 fillért és ma fizetünk 9 kor. 20 fillért. A fizetés helyett felemelik a fa árát.

Kaposvár. (Főmérnök ur Neumann.) A ka-posvári osztálymérnökségnél van Neumann Manó nevű főmérnök, aki azt hiszi, hogy még mindig a rabszolgaság korszakában vagyunk, mert alantasaival úgy bánik, hogy még a fegyházban is tisztés-esebb beszédmodort használnak a fegyencekkel szemben.

Ha valamelyik munkás, hivatkozva az igazgató-ságnak a hivatalos lapban közzétett ama miniszteri rendeletre, mely szerint a munkások az alapbérük meghagyása mellett 8 napi szabadságot élvezhet-nek évenként, kér 2 vagy 3 napi szabadságot, Neumann ur azt feleli, hogy ő nem ismer ilyen rendeletet. Történt azonban, hogy olyan munkásnak, aki eljár a főmérnök urnak a lakására fát vágni és vizes hordani, adott ilyen szabadságot. Bement egy másik munkás is azzal az érveléssel, hogy ő még régiebb munkás, talán ő is kaphatna ilyen szabadságot. Erre azt válaszolta a főmérnök ur, hogy a szabadságadás már be van szüntetve, mert az csak próba volt. Ki szüntette be, talán Neumann ur?

Megtörtént a többek között, hogy egyik munkás, kinek már szabadjegy jogosultsága van, bement, hogy Budapestre szabadjegyet kérjen. Kegyetlenül ráfőrdött a főmérnök ur:

— Mit keres maga Budapesten, ta-lán már megint szociálista gyű-lésre megy? Nem adok jegyet.

És nem is adott neki. Itt megjegyezzük, hogy Neumann ur elfeledte már a vasuti sztrájk alkalmával viselt dolgait? Mi még nagyon jól emléks-zünk rá, hogy ő volt Kaposváron a sztrájk-bizottság elnöke és az 1904. év április 18-iki nagygyűlés, bár az igazgatóság által be volt tiltva, mégis Neu-mann ur volt az, aki az összes kaposvári sztrájk-olókat, mint elnök felvezette a nagygyűlésre. Neu-mann ur csupa megelégedésből tette ezt? Avagy akkor ő is szociálista volt. Ha az volt, akkor ugyan szépen átvedlett. Az igaz, hogy akkor még csak mérnök volt és azóta megkapta a zsiros főmér-nöki állást, tehát a köpönyegforgatás teljesen in-dokolt a Neumann ur részéről.

Ez is jellemző dolog. Egy ipari munkás, ki már több mint 10 éve állandóan dolgozik a Mávnál, bement napibéremelést kérni, amihez teljesen joga volt. Neumann ur erre olyasmit üzent neki a pálya-felügyelőtől, amit itt nem közölhetünk.

Csodálatos, hogy akkor, amikor az igazgatóság a Máv. altisztektől is megköveteli a négy közép-iskolát, akadnak ilyen főmérnökök, akik csak ennyi műveltséggel rendelkeznek.

Szövetségi ügyek.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A helyi csoportok közleményei.

Alakuló gyűlés. A Budapest-Nyugoti p. u. mintegy 300 munkásának és alkalmazott-jának részvételével alakult meg e hó 19-én megtartott nyilvános vasutas-gyűlésen a helyi csoport. *Gallai* egyehívó ajánlatára elnök-nek *Strobl* Jenő, jegyzőnek *Stefán* Károly választott. Előadó *Schneider* András mun-kástársunk volt, aki fényesen oldotta meg vállalt feladatát. Ajánlatára egyhangulag ki-mondták a helyi csoport megalakulását és a vezetőséget a következőképpen alakították meg: Elnökök *Léhner* József, *Blau* Miklós, pénztárnok *Vörös* Sándor, jegyzők ifj. *Bartoschek* János, *Pollák* Her:mann, el-lenőrök *Szodola* Károly, *Keresztes* Béla. Vezetőségi tagok: *Egri* Lajos, *Benedek* Fe-renc, *Dömötör* János, *Stefán* Károly, *Gallai* István, *Vankech* Mihály, *Csepeli* Sándor, *Maczák* János, *Mannschlager* János, *Hula* Pál.

Debrecen. A Vasuti Munkások Országos Szövetsége debreceni helyi csoportjának ve-zetősége elhatározta, hogy a csoport kebe-lében *dalárdát és zenekart létesít.* A veze-tőség ezuton hívja föl a közreműködni óhajtó tagtársakat a jelentkezésre.

A vezetőség megbízásából: *Csomor.*

Figyelem nyitrai vasutasok!

Folyó hó 29-én, vasárnap *Kardos* Károly ven-déglőjében

NYILVÁNOS VASUTAS-GYŰLÉS

lesz a következő napirenddel:

1. A Vasuti Munkások Országos Szövetségének célja és haszna.

2. A nyitrai helyi csoport megalakítása.

Nyitrai vasutasok! Jöjjetek el mindannyian a gyű-lésre.
Testvéri üdvözléttel
az egybehívók.

A vidéki helyi csoportok figyelmébe! Ha munkástársaink a vidéken helyi csoport-t, vagy befizető helyet akarnak létesíteni, vagy pedig gyűlést akarnak tartani, azt leg-alább nyolc nappal előbb tudassák a köz-ponttal. Az utóbbi időben megesezt, hogy az utolsó nap értesítettek bennünket és nem volt elég idő, hogy a gyűlésre a központ szónokot küldjön. Kérjük munkástársainkat ezen szabály pontos betartására.

Sátorajaujhelyi h. cs. (Nyilvános elszámolás.) A Vasuti Munkások Országos Szövetségének s. a. ujhelyi csoportja által rendezett mulatságon volt összes bevétel 737 korona 78 fillér, összes kiadás 269 korona 72 fillér, tiszta jövedelem 467 korona 98 fillér. Felüfizettek: *Landásmann* Miksa és *Deusch* Adolf 5-5 kor. *Szernyák* János és *Weisz* Sámuel 4-4 kor. *Hadzsega* Gyula és *Girhényi* Gyula 3-3 kor. *Kiss* József (*Kassa*), *Kósa* Béla, *Krizs* Oszkár, *Hajnal* Dezső, *Kasko* András, *Takács* Mihály, *Pécsi* Jenő, *Szekovits* Gyula, *Weiner* Simon és *Skultéti* Ferenc 2-2 kor. *Kiss* Sándor, *Bacsó* Gyula, *Stetner* Ferenc (*Miskolc*), *Steiner* Jánosné (*Miskolc*), *Csizmár* Pál, *Timák* Gyula, *Radzik* Imre, *Bajusz* József, *Krajnyik* Sándor, *Kinyik* Józsefné, *Fehér* Pál, *Lówe* Lajos, *Hamiar* Károly, *Kuharik* Gyula, *Tarpai* Istvánné, *Fantoni* Béla, *Glückmann* Lipótné, *Jozsik* Imre, *Pekáry* Lajos, *Kállai* József, *Kéj* Béla, *Kovács* Sámuel, *Rubi* Sándor, *Lung* György, *Jaczkó* Gyula, *Windt* Jakab, *Rébi* János, *Tóth* József, *Timkó* Gyula, *Montová* Bertalan, *Koscsák* János, *Dudás* Bertalan, *Timák* János, *Schönfeld* Sámuel, *Tóth* Béla, *Kovács* Lajos, *Hisnyik* Dezső, *Kuzsmiczky* János, *Kovács* Károly, *Galya* József, *Fodor* Károly, *Egry* Lajos, *Papp* Géza, *Gönczy* Ede, *Hinyánszky* Gyula, *Fülöp* István, *Kovács* Gyula, *Bartalics* Lajos, *Kállai* Gyula, *Szalai* József, *Balogh* Sándor, *Kaudzó* Kálmán, ifj. *Armágyi* József, *Bodnár* József, *Móricz* József, *Lois* Gyula, *Hradil* Sándor, *Szabó* Kálmán, *Miháncsik* Gyula, és *Móricz* Kálmán 1-1 kor. *Gönczy* Béla 50 fill. *Máté* István, *Imre* József és *Magyar* Ferenc 40-40 fill. *Löydi* Lajos 30 fill. *Gusztoly* János 20 fill. A felüfizetőknek és közreműködőknek ezuton mond köszönetet a h. cs. vezetősége.

INNEN-ONNAN.

< Vasuti szerencsétlenségek. Nagyszébenből jelentik: Tegnap este Nagyszében közelében, Vizaknánál, vasuti szerencsétlenség történt. Tolatás közben a mozdony teljes erejével nekiment az egészén megtelt fűrdővonalnak. Az utasok, akik a nyitott ajtóban állottak, kiestek a kocsikból. Számosan agyrázkódást vagy csonttörést szenvedtek. A vonat nagy késéssel érkezett Nagyszébenbe. — Washingtonból táviratozzák: A gyémánt-tó közelében, Spokane mellett, az északi villámvasút mozdonya és két kocsija kisiklott. Tizenegy személy életét veszítette.

Sinnélküli vonat. A világon az első sinnélküli vonat a Margitszigeten fog közlekedni, a Margit-hídtól a sziget északi csúcsáig. Ez a vonat egy új találmány, melyet egy francia mérnök-kari ezredes eszelt ki s egyik párisi mérnök hazánkfia tökéletesített. Az új vonattal, mely több kocsiból és automobilszerű mozdonyból áll, már napok óta folynak a kísérletek, még pedig kitűnő sikerrel. A sinnélküli vonat gyorsan jár, rendkívül könnyen és biztosan lehet kormányozni és fékezni. A Margit-hídtól a felső szigetig legfeljebb 4—5 perc alatt lehet eljutni az új sinnélküli vonaton, amelyvel legközelebb nyilvános próbát fognak tartani.

+ Az új gyorsvonati mozdony. Konkoly Thege Miklós, a világhírű csillagász, aki a mellett vizsgázott mozdonyvezető és egy jeles művet írt a mozdonyokról, most szakzszerűen leírja azt a legújabb gyorsvonati mozdonyt, amelyet — mint utolsó számunkban megírtuk — most próbálták ki Pozsonyig, úgy hogy nemsokára két óra alatt lehet eljutni gyorsvonaton. Megjegyzendő, hogy a 141 kilométer sebességet az üres mozdony érte el, a megterhelt nem bír ilyen sebességgel haladni. 1906. évi július 11-én alkalmam volt — írja Konkoly — az új mozdony terhelési próbájánál jelen lenni s meggyőződtem arról, hogy ennél hatalmasabb gyorsvonati mozdony ma alig van Európában, mely nagy sebesség mellett képes volna azt az terhelést legyőzni és tovább vonsolni. A kísérletezőt Papp János főfelügyelő vezette a Magyar államvasut egy sereg gépészmérnök kíséretében s épen Papp Jánosnak is sok érdeme van s még lesz is abban, hogy Roth Pál és Dvorzszak Hubert szaktudásával együtt a régi mozdonyépítésnél még mindig divatozó «copf»-ot a Máv. gépgyárában teljesen kiirtják, s mint már örvendetesen tapasztalható, teljesen új korszakot nyitnak meg. Az új 803. számú mozdonyon 350 tonnát (10 nagy kocsi) vittünk és elértük vele Kürth és Párkány-Nána között a még ilyen terheléssel soha el nem ért 114 kilométer sebességet, amely mellett a mozdony feltétlenül nyugodtan siklott tova a sineken s látszott, hogy a 350 tonnával csak játszik. Ami a nyugodtságot illeti, az természetesen a négy hengeres szer-

kezetnek köszönhető, mert a gép két-két hengernek forgattyuja egymással szemben áll, míg a két külön szisztéma egymással derékszögbe van állítva s ennek következtében a szemközti állított forgattyuknál a vezetésben, amennyire az egyik gépet emeli, a másik annyira lefelé szorítja s így a teljesen egyensúlyozott mozgás helyre van állítva, azaz hogy a lengő mozgás ki van zárva. A szerkocsi szintén négy tengelyen nyugszik, minek folytán annak is a legnyugodtabb járás van biztosítva, míg a régi szerkocsik, melyeknek mégis mindig nagy súlyát a merev három tengelynek kell hordani, mindig nyugtalanul szoktak járni s azok nyugtalan járása a mozdonyt is befolyásolja, mivel azzal mereven van kapcsolva. A mi utolsó típusunknál elért nyugodt járással nem csupán a személyzet lábait, nemcsak a pályát kiméli a remek széri-gép, hanem újból fokozza azt a máris elért lehető legnagyobb biztonságot, amely oly megnyugtatóvá teszi az utazást az államvasutak vonalain.

K. F. Petrozsény. Névtelen panaszokat nem közlünk. Sziveskedjék az ön nevén kívül az illető nevét is tudatni, akkor intézkedünk.

Molnár Gyula, raktárnok. Debrecen. A munkásokkal szemben tanúsított gorombáskodás se nem erény, se nem hőstett. Ha feljebbvalói önnel szemben hasonló bánásmódot tanúsítanak, bizonyára kegyetlen és műveletlen embereknek tartaná őket. Higgye meg, a munkások is hasonló véleményűek vannak az iránt, aki feljebbvalói minőségét gorombáskodásokra használja fel.

Portőr. Jövő számban közöljük nyilatkozatát.

Felelős szerkesztő: Farkas Izor.
Laptulajdonos: A magyar vasutas-szervezet.

Braucz Döme könyvnyomdája Budapest, VII., István-ut 11.

Szerkesztői üzenetek.

Teknikai okok miatt lapunk egy nappal későbbben jelent meg.

A következő helyicsoportok és befizetőhelyek kétszeri fűszőlítés dacára sem küldték be a helyiségük címét és a hivatalos órák idejét: Budapest, Nyugoti p. u., Deés, Dombóvár, Fiume, Groma, Hatvan (helyiség címe), Kaposvár, Kecskemét, Királyháza, Kiskunfélegyháza (helyiség címe), Kolozsvár, Lugos, Munkács, Nagykároly, Orsova, Szabadka, Szeged, Sziszek, Szolnok, Törökzentmiklós, Báltaszék, Murakirály, Pásztó és Szajol. Negyvenkilenc helyicsoport közül huszonöt és öt befizető hely közül négy nem tette meg a kötelességét, ami mindenesetre komoly megrovást érdemel. Komolyan fűszőlítjük ezeknek a helyicsoportoknak a titkárait és a befizetőhelyek bizalmi férfait, hogy most már sürgősen küldjék be a kívánt adatokat, különben a tagokhoz fordulunk orvoslás végett. A jövőben pedig haladéktalanul teljesítsék kötelességüket.

Raktári munkások Füzes-Abony. A szervezkedésre a felvilágosítást megkapják. A panaszait nem vehetjük figyelembe, mert névtelenül küldték be.

Osztálymérnökség, Debrecen. Frenyó Ferenc és Márton Károly vasuti munkások még 1904. augusztus havában beadták okmányukat a nyugbérjogosultság megszerzése végett. Egyik már 35 éves, a másik tizenhárom esztendő óta szolgál a Máv.-nál. Mindezt nem intézték el a kérvényüket. Miért? Két év alatt csak el lehetne intézni ezt a két ügydarabot is. Ha a munkások így teljesítenék hivatalos kötelességüket, ugyan megmaradhatnának-e a Máv. szolgálatában?

C SERE.

Kazán-kovács cserélni óhajt a Debreceni mihelyből az Északi vagy az Istvántelki főmihelybe.

Mely kazánkovács cserélne bármely Budapesti mihely vagy fűtőházból Szombathelyi mihelybe.

Szolnoki tűzikovács cserélne az Északi főmihely vagy a Rákosi mihelybe.

Ujzsolnai kazánkovács cserélni óhajt az Északi főmihely vagy a jobbparti üzletvezetőség területi fűtőházba.

Pécsi asztalos cserélni óhajtana budapesti főmihely valamelyikébe.

Debreceni szakképzett tűzikovács cserélne bármely mihelybe.

Békéscsabai fűtőházi géplakatos cserélne bármely szegedi fűtőházba.

Temesvári géplakatos cserélni óhajt budapesti mihelybe.

Ujzsolnai fűtőházi géplakatos cserélne Érsekújvárra lehetőleg e hóban. 100 korona átköltözködési kárpótlást hajlandó fizetni.

Összes címek a kiadóhivatalban.

Polgári iskolai vizsgálatot tenni szándékozik forduljanak teljes bizalommal ZSOLDOS tanárhoz, Budapest, Kerepesi-ut 63., IV. em. 32

A vonatok indulása Bpest k. p. udvarról
Érvényes 1906 május hó 1-től.

A vonatok érkezése Bpest k. p. udvarra
Érvényes 1906 május hó 1-től.

Dél felé				Dél felé				Dél felé				Dél felé			
vonat-szám	óra	perc	vonat néme	vonat-szám	óra	perc	vonat néme	vonat-szám	óra	perc	vonat néme	vonat-szám	óra	perc	vonat néme
316)	6 15	sz. v.	Hatvan	8 12	sz. v.	Szombathely, Wien	645	5 00	sz. v.	Mária-Radna, Arad, Nagyvárad, Debrecen	319	12 10	sz. v.	Gödöllő	
28	6 20		Nagy-Kanizsa, Triest	810	1 30	Arad, Tóvis, Püspöklad.	327	5 20	v. v.	Berlin, Ruttka	609	12 25	v.	Tóvis, Arad, Püspöklad.	
10	6 45		Wien, Graz, Sopron	810	1 30	Hatvan, Szerenos	1707	5 45	sz. v.	Stanislaui, M.-Sziget	301	12 40	gy. v.	Berlin, Ruttka	
906	7 00	gy. v.	Ujvidék, Zimony	820	1 30	Gödöllő	809	5 45	v.	Belgrád, Bosna-Bród	7	12 45	sz. v.	Wien, Sopron,	
302	7 10		Ruttka	1304	1 50	Fehring, Graz	607	6 10		Brassó, Arad	903	1 00	gy. v.	Szombathely	
908	7 15	sz. v.	Belgrád, Bród	912	1 55	Szabadka, B.-Bród	19	6 15		Bicske, Gyékényes		1 00		Kostantinápoly,	
			(Gyulafehérvár, Nagyszében, Kolozsvár, Tóvis, Stanislaui)	402	2 15	Wien, Paris	405	6 35		Lemberg, Kassa, Maramaros-Sziget	6019	1 10		Belgrád, Bosna-Bród	
804	7 25	gy. v.	Fehring, Graz	20	2 25	Bicske	11	6 40		Wien, Triest	1801	1 30		Bukarest, Arad	
1302	7 35		Kassa, Lemberg,	312	2 25	Hatvan	1505)	6 50	gy. v.	Csorba, Kassa	401	1 30		Gyékényes, Eszék, Pécs	
402	7 40		Maramaros-Sziget	504	2 35	Kolozsvár, Tóvis, Szatmár-Németi	317	7 10	sz. v.	Gödöllő	1	1 45		Lemberg, Kassa	
318	7 45	sz. v.	Gödöllő	510	2 40	Szolnok	913	7 10		Kiskőrös	503	1 50		London, Paris, Wien	
			Zágráb, Fiume,	326)	2 50	Gödöllő	507	7 20		Brassó, Kolozsvár	1301	2 10		Tóvis, Kolozsvár,	
1002	8 00	gy. v.	Torino, Róma, Pécs, Winkovce	1902	3 00	gy. v.	Pécs, Eszék, Gyékényes	1307	7 25		Graz, Fehring	313	3 10	sz. v.	Szatmár-Németi
			Arad, Brassó, Kassa, Csorba	904	2 30	Bosna-Bród, Belgrád, Konstantinápoly	309	7 35		Hatvan	321	3 40		Graz, Fehring	
1006	8 15		Zágráb, Fiume, Pécs, Bród	1022	3 35	v. v.	Paks	501	7 40	gy. v.	Bukarest, Brassó	15	6 35		Gödöllő
408	8 25		Munkács, M.-Sziget	304	3 40	gy. v.	Ruttka, Berlin	1021	7 40	v. v.	Paks, Adony, Pusztaszabolcs	505	6 40		Győr
2	8 50	gy. v.	Wien, Graz, Sopron	322	3 50		Gödöllő	1005	8 05	sz. v.	Fiume, Zágráb, Bród, Pécs	907	6 55		Brassó, Kolozsvár, Stanislaui, M.-Sziget
249	8 55	sz. v.	Bicske	308	3 55		Ruttka, Berlin	1509	8 15		Csorba, Kassa	306	7 00		Belgrád, Bród
			Kolozsvár, Brassó, M.-Sziget, Stanislaui	508	4 45		Kolozsvár, Brassó	509	8 20		Szolnok	3	7 10	gy. v.	Berlin, Ruttka, Szerenos
306	9 05		Ruttka, Berlin	514	4 25		Hatvan	311	8 45		Hatvan	605	7 20	sz. v.	Wien, Graz
944	11 10	sz. v.	Kiskőrös	914	4 25		Kiskőrös	1008	8 50	gy. v.	(Torino, Róma, Fiume, Zágráb)	325)	7 50		Brassó, Arad
			Zágráb, Fiume, Róma, Torino	1004	6 50	gy. v.	Zágráb, Fiume, Róma, Torino	13	9 10	sz. v.	Győr	1007	7 55		Gödöllő
			M.-Sziget, Stanislaui	1708	7 05	sz. v.	M.-Sziget, Stanislaui	307	9 45		Berlin, Ruttka	407	8 10		Fiume, Zágráb, Bród, Pécs
			Bicske, Triest	22	7 15		Bicske, Triest	911	9 50		Szabadka	21	8 45		Munkács, M.-Sziget
			Gödöllő	324	8 15		Gödöllő	27	10 15		Triest, Nagy-Kanizsa	1507	8 50		Bicske
			Zágráb, Fiume, Pécs, Bród	1008	8 30		Zágráb, Fiume, Pécs, Bród					1001	9 05	gy. v.	Csorba, Kassa
			Kassa, Csorba	1510	8 45		Kassa, Csorba					303	9 10		Torino, Róma, Fiume, Zágráb, Vinkovce, Pécs
			Kolozsvár, Bukarest, Stanislaui	508	9 15	gy. v.	Stanislaui					9	9 30	sz. v.	Berlin, Ruttka
			Lemberg, Kassa, Maramaros-Sziget	406	9 40	sz. v.	Maramaros-Sziget					603	9 35	gy. v.	Wien, Graz
			Fehring, Graz	1806	9 40		Arad, Brassó					1303	9 50		Nagy-Szeben,
			Arad, Brassó	608	10 10		Belgrád, Eszék, B.-Bród					905	10 00		Kolozsvár, Stanislaui
			Wien, Paris	910	10 10		Wien, Paris					408	10 10		Graz, Fehring
			Kassa, Csorba, Lemberg	11 506)	11 00	gy. v.	Kassa, Csorba, Lemberg					322	10 35	sz. v.	Zimony, Ujvidék
			Ruttka, Szerenos	328	11 10	v.	Ruttka, Szerenos					547	1 05		Munkács, Kassa, Maramaros-Sziget
												28	11 00		Gödöllő
												31	5 11	10	Nagykása
															Bicske
															Hatvan

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.